

İKİNCİ EL MOTORLU KARA TAŞITLARININ TİCARETİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; gerçek veya tüzel kişi tacirler ile esnaf ve sanatkârların ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti faaliyetlerini, yetki belgesinin verilmesi, yenilenmesi ve iptaline ilişkin usul ve esasları, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal eden işletmelerin yükümlülükleri ile toplu iş yeri ve taşıt pazarlarında aranan şartları, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretinde ödeme yöntemlerini ve Bakanlık, yetkili idare ve diğer ilgili kurum ve kuruluşların ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretine ilişkin görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.

(2) Aşağıda belirtilen ikinci el motorlu kara taşıtı satışları bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır:

a) 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa tabi idare, kurum ve kuruluşlar ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca yapılan satışlar.

b) İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal eden işletmelerin kendi aralarındaki satışlar.

c) Haciz, müsadere, zapt, buluntu, trafikten men gibi nedenlerle icra müdürlükleri, alacaklı amme idareleri, milli emlak müdürlükleri, tahsil daireleri ve diğer yetkili kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan satışlar.

ç) 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu çerçevesinde yapılan satışlar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 14/1/2015 tarihli ve 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 446 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

b) Bilgi Sistemi: İkinci El Motorlu Kara Taşıtı Ticareti Bilgi Sistemini,

c) ESBİS: Esnaf ve Sanatkâr Bilgi Sistemini,

ç) İkinci el motorlu kara taşıtı: 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan tescilli olan motosiklet, otomobil, arazi taşıtı, otobüs, kamyonet, kamyon ve lastik tekerlekli traktör niteliğindeki taşıtları,

d) İkinci el motorlu kara taşıtı ticareti: Doğrudan veya aracılık yapılmak suretiyle gerçekleştirilen ikinci el motorlu kara taşıtının satışı ve pazarlanmasıyla ilgili faaliyetler bütünü,

e) İl müdürlüğü: Ticaret il müdürlüğünü,

f) Kanun: Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunu,

g) MERSİS: Merkezi Sicil Kayıt Sistemini,

ğ) Meslek odası: İlgili esnaf ve sanatkârlar odası ile ticaret ve sanayi odasını, ticaret ve sanayi odalarının ayrı kurulduğu yerlerde ticaret odasını,

h) Mesleki yeterlilik belgesi: Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından onaylanarak bireyin bilgi, beceri ve yetkinliğini ifade eden motorlu kara taşıtları alım satım sorumlusu (Seviye 5) ve motorlu kara taşıtları alım satım danışmanı (Seviye 4) ulusal yeterliliklerine dayalı belgeyi,

1) TSE: Türk Standardları Enstitüsünü,

i) Üst meslek kuruluşu: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonunu,

j) Yetki belgesi: İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal edilebilmesi için ticari işletmeler ile esnaf ve sanatkâr işletmeleri adına düzenlenen belgeyi,

k) Yetkili idare: İşyeri açma ve çalışma ruhsatını vermeye yetkili belediye veya il özel idareleri ile diğer idareleri,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetki, Yeterlilik ve Bilgi Sistemi

Yetki belgesi

MADDE 5 – (1) İkinci el motorlu kara taşıtı ticareti, yetki belgesine sahip işletmeler tarafından yapılır.

(2) Yetki belgesi, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal eden işletmenin bulunduğu yerdeki il müdürlüğü tarafından Bilgi Sistemi üzerinden verilir, yenilenir ve iptal edilir.

(3) Ticari işletme adına düzenlenen yetki belgesinde asgari olarak, MERSİS numarası ve MERSİS'e kayıtlı işletme adı ve adresi ile ticaret unvanına; esnaf ve sanatkâr işletmesi adına düzenlenen yetki belgesinde ise ESBİS'e kayıtlı işletme adı ve adresi ile işletme sahibinin adı, soyadı ve T.C. kimlik numarasına veya yabancı kimlik numarasına yer verilir.

(4) Yetki belgesi, her bir işletme için ayrı ayrı düzenlenir ve devredilemez.

(5) Bakanlık, yetki belgesinin içeriği ile yetki belgesinin düzenlenmesine ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Yetki belgesi verilmesinde aranan şartlar

MADDE 6 – (1) İşletmeye yetki belgesi verilebilmesi için;

a) Meslek odasına kayıtlı olunması,

b) Gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olunması,

c) İş yeri açma ve çalışma ruhsatının bulunması,

ç) Meslek odası ve vergi kayıtları ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatındaki iştigal konuları arasında ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti faaliyetinin bulunması,

d) Gerçek kişi tacirler ile esnaf ve sanatkârların kendilerinin, ticaret şirketleri ve diğer tüzel kişi tacirler ile şubelerde ise ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti faaliyetlerini yürüten temsile yetkili kişilerin;

1) On sekiz yaşını doldurmuş olması,

2) En az lise mezunu olması,

3) İflas etmemiş veya iflas etmiş olsa bile 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre itibarını yeniden kazanmış olması,

4) Konkordato ilan etmemiş olması,

5) Kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıldan fazla hapis cezasına mahkûm edilmemiş veya devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine, milli savunmaya ve devlet sırlarına karşı suçlar ile casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, terörizmin finansmanı, kaçakçılık, vergi

kaçakçılığı veya haksız mal edinme, işkence, cinsel saldırı ve çocukların cinsel istismarı suçlarından hüküm giymemiş ya da ticaret ve sanat icrasından hükmen yasaklanmamış olması,

e) Gerçek kişi tacirler ile esnaf ve sanatkârların kendilerinin, ticaret şirketleri ve diğer tüzel kişi tacirler ile şubelerde ise ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti faaliyetlerini yürüten temsile yetkili kişilerden en az birinin Seviye 5 mesleki yeterlilik belgesine sahip olması, gerekir.

(2) Bakanlık, yetki belgesi verilmesi için mesleki eğitim şartı getirmeye ve bu eğitime ilişkin usul ve esaslar ile bu şarttan muafiyet sağlayan alanları ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşlerini alarak belirlemeye yetkilidir. Mesleki eğitim, Bakanlık veya Bakanlıkça uygun görülen kurum ve kuruluşlar tarafından verilir.

Yetki belgesinin verilmesi

MADDE 7 – (1) Yetki belgesi başvurusu, yetki belgesi verilmesinde aranan şartların taşındığını gösteren belgeler ile birlikte Bilgi Sistemi üzerinden yapılır.

(2) İl müdürlüğünce, ilgili kurum ve kuruluşların elektronik bilgi sistemlerinden sağlanabilen belgeler bu sistemlerden temin edilerek elektronik ortamda oluşturulan dosyada diğer başvuru evrakı ile birlikte saklanır.

(3) Yetki belgesi verilmesinde aranan şartları taşıdığı anlaşılan işletmelere, başvuru tarihinden itibaren on gün içinde yetki belgesi verilir. Yetki belgesi başvurusu reddedilen işletmelere durum gerekçesi ile birlikte Bilgi Sistemi üzerinden bildirilir.

Yetki belgesinin yenilenmesi

MADDE 8 – (1) Yetki belgesi, 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen bilgilerden herhangi birinde değişiklik olması durumunda yenilenir.

(2) Yenileme başvurusu;

a) İşletmenin başka bir adrese nakledilmesi durumunda, iş yeri açma ve çalışma ruhsatının yeniden düzenlendiği,

b) Mahalle, cadde, sokak ve benzeri yerlerin isim veya numaralarının değişmesi nedeniyle işletme adresinin değişmesi durumunda, iş yeri açma ve çalışma ruhsatının güncellendiği,

c) (a) ve (b) bentlerinde belirtilen durumlar hariç olmak üzere 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen bilgilerden herhangi birinde değişiklik olması durumunda değişikliğin gerçekleştiği,

tarihten itibaren on gün içinde Bilgi Sisteminden yapılır.

(3) Yetki belgesinin yenilenmesinde 7 nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen usul ve esaslar uygulanır.

Yetki belgesinin iptali

MADDE 9 – (1) Yetki belgesi;

a) 6 ncı maddede belirtilen şartlardan herhangi birini kaybeden işletmenin bu durumun gerçekleştiği tarihten itibaren on gün içinde Bilgi Sistemi üzerinden yapacağı başvuru üzerine,

b) 6 ncı maddede belirtilen şartlardan herhangi birine sahip olunmadığının Bakanlıkça tespit edilmesi halinde,

c) 8 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süre içinde yenileme başvurusunda bulunulmaması nedeniyle Bilgi Sistemi üzerinden veya yazılı olarak Bakanlıkça yapılan uyarıya rağmen on gün içinde yenileme başvurusunda bulunulmaması halinde,

ç) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden işletmeye Bilgi Sistemi üzerinden veya yazılı olarak Bakanlıkça yapılan uyarıya rağmen, verilen süre içinde aykırılığın ortadan kaldırılmaması veya aynı takvim yılı içinde tekrarlanması halinde,

iptal edilir.

(2) Yetki belgesi iptal edilen işletmeye bu durum gerekçesiyle birlikte Bilgi Sistemi üzerinden bildirilir.

(3) Birinci fıkranın (ç) bendi gereğince yetki belgesi iptal edilen işletmeye ve işletme sahibinin diğer işletmeleri ile temsilcisi olduğu işletmelere, iptal tarihinden itibaren iki yıl süreyle yetki belgesi verilemez.

Mesleki yeterlilik belgesi

MADDE 10 – (1) Ticaret şirketleri ve diğer tüzel kişi tacirler ile şubelerde ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti faaliyetlerini yürüten temsile yetkili kişilerin Seviye 5, işletmede pazarlama ve satış personeli olarak çalıştırılan kişilerin ise Seviye 4 mesleki yeterlilik belgesine sahip olması gerekir.

(2) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen kişilerin yükseköğretim kurumlarının, işletmede pazarlama ve satış personeli olarak çalıştırılan kişilerin ise ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarının motorlu kara taşıtı ticareti ile ilgili alanlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki öğretim kurumlarından mezun olmaları durumunda mesleki yeterlilik belgesi şartı aranmaz. Mesleki yeterlilik belgesi şartından muafiyet sağlayan motorlu kara taşıtı ticareti ile ilgili alanlar Bakanlıkça belirlenir.

(3) Bakanlık, yetki belgesine sahip işletmelerce çalıştırılması gereken mesleki yeterlilik belgesine sahip asgari personel sayısı ile ulusal yeterliliğin yapısını oluşturan ve personelin sahip olduğu mesleki yeterlilik belgesinde yer alması gereken seçmeli birimleri belirlemeye yetkilidir.

(4) Mesleki yeterlilik belgesine ilişkin diğer hususlarda 15/7/2018 tarihli ve 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ve ikincil mevzuatındaki hükümler uygulanır.

Bilgi Sistemi ve ilan

MADDE 11 – (1) İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretinin takip ve kontrolü amacıyla Bakanlık tarafından Bilgi Sistemi oluşturulur.

(2) Bakanlıkça gerekli görülen bilgi ve belgeler, Bakanlığın belirlediği süre içinde ilgili kişi, kurum, kuruluş ve işletmelerce Bilgi Sistemine aktarılır.

(3) Yetki belgesine sahip işletmelerin güncel listesi Bakanlığın internet sayfasında ilan edilir.

(4) Bilgi Sistemi ilgili kurum ve kuruluşların erişimine açılır ve ihtiyaç duyulan diğer bilgi sistemlerine entegre edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Faaliyetlere İlişkin İlke ve Kurallar

İkinci el motorlu kara taşıtı satışına aracılık ve taşıt teslim belgesi

MADDE 12 – (1) Satışa sunulmak üzere ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle işigal eden işletmeye teslim edilen ikinci el motorlu kara taşıtı için taşıt teslim belgesi düzenlenir.

(2) Taşıt teslim belgesi, ikinci el motorlu kara taşıtının adına tescilli olduğu kişi ile işletme arasında birer nüshası taraflarda kalacak şekilde en az iki nüsha düzenlenir ve işletme tarafından en az beş yıl süreyle saklanır.

(3) Taşıt teslim belgesinde asgari olarak aşağıdaki bilgilere yer verilir:

a) Tarafların adı ve soyadı veya ticaret unvanı ve işletme adı ile kimlik ve iletişim bilgileri.

b) İkinci el motorlu kara taşıtının tescil belgesi ve kilometre bilgileri ile boyalı ve değişen parça bilgileri.

c) İkinci el motorlu kara taşıtının adına tescilli olduğu kişi tarafından beyan edilen taşıta ilişkin arıza ve hasar bilgileri ile güvenlik, iç donanım, dış donanım ve multimedya özellikleri gibi diğer bilgiler.

ç) Aracılık hizmeti karşılığında işletmeye ödenecek ücretin tutarı.

d) İkinci el motorlu kara taşıtının işletmede kalacağı süre.

e) Tarafların tebligat adresleri ve imzaları.

(4) İkinci el motorlu kara taşıtında üçüncü fıkranın (d) bendinde belirtilen süre içinde oluşan arıza ve hasardan işletme sorumludur.

(5) Bakanlık, taşıt teslim belgesinin şekli ve içeriği ile aracılık hizmeti karşılığında işletmeye ödenecek ücretin üst sınırını üst meslek kuruluşlarının görüşünü alarak belirlemeye yetkilidir.

İkinci el motorlu kara taşıtının tanıtımı ve ilanı

MADDE 13 – (1) Satışa sunulan ikinci el motorlu kara taşıtının üzerinde kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde taşıta ilişkin tanıtıcı bilgilerin güncel olarak yer aldığı bir tanıtım kartı bulundurulur.

(2) Tanıtım kartında yetki belgesi numarasına ve ikinci el motorlu kara taşıta ilişkin asgari olarak aşağıdaki bilgilere güncel olarak yer verilir:

a) Markası, cinsi, tipi ve model yılı.

b) Rakam veya harflerinin bir kısmı karartılmak suretiyle motor ve şasi numarası.

c) Plaka numarası.

ç) Yakıt türü.

d) Kilometresi.

e) Satış fiyatı.

f) Boyalı ve değişen parçaları.

g) Niteliği belirtmek suretiyle hasar kaydı.

ğ) Üzerinde rehin veya haciz gibi şerhlerin bulunup bulunmadığı.

(3) İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretine yönelik ilan veren işletmeler bu ilanlarda aşağıdaki hususlara uymakla yükümlüdür:

a) Yetki belgesi numarasına ve ikinci fıkrada belirtilen diğer bilgilere güncel olarak yer vermek.

b) Üçüncü kişileri yanıltıcı bilgi ve belgelere yer vermemek.

c) Satışına yetkili olmadığı ikinci el motorlu kara taşıta ilişkin ilan vermemek.

ç) İkinci el motorlu kara taşıtının satılması, satışından vazgeçilmesi veya taşıt teslim belgesinin süresinin sona ermesi halinde üç gün içinde ilan faaliyetine son vermek.

(4) İnternet ortamında ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretine yönelik ilan verilmesine aracılık eden gerçek veya tüzel kişiler aşağıdaki hususlara uymakla yükümlüdür:

a) İşletmelerin ikinci fıkrada belirtilen bilgilere elektronik ortamda yer verebilmesine imkân sağlamak.

b) İşletmelerin üyeliğinden önce Bakanlığın internet sayfasından veya Bilgi Sisteminden yetki belgesi kontrolü yaparak yetki belgesine sahip olmayan işletmelerin elektronik ortamda mağaza açılışına izin vermemek.

c) İşletmelerin elektronik ortamdaki mağaza adı olarak yetki belgesindeki unvan veya işletme adını kullanmasını sağlamak.

ç) İşletmelerin her bir ilanından önce Bakanlığın internet sayfasından veya Bilgi Sisteminden yetki belgesi kontrolü yaparak yetki belgesine sahip olmayan işletmelerin ilanlarını yayımlamamak ve yayımlanmış ilanlarını yayımdan kaldırmak.

d) Aynı ikinci el motorlu kara taşıta yönelik birden fazla işletme tarafından verilen ilanlarda, taşıt sahibi olan veya o taşıta ilişkin taşıt teslim belgesi bulunan işletmenin talebi üzerine mükerrer ilanları yayımdan kaldırmak.

e) İlanlara ilişkin talep ve şikâyetlerin internet tabanlı iletişim yöntemlerinden en az biri ve telefon aracılığıyla iletebilmesi için müşteri hizmetleriyle iletişim imkânı sunmak. Bu talep ve şikâyetlerin etkin şekilde yönetilerek sonuçlandırılmasını sağlamak.

f) İlan ve şikâyetlere ilişkin bilgileri Bakanlığın taleplerine uygun olarak Bakanlığa iletmek.

g) İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretinin geliştirilmesi ve tüketicinin korunması amacıyla Bakanlıkça alınan tedbirlere uymak.

Ekspertiz raporu

MADDE 14 – (1) TSE hizmet yeterlilik belgesine sahip ekspertiz işletmesi bulunmayan illerde faaliyet gösteren işletmeler hariç olmak üzere, ikinci el otomobil veya arazi taşıtı satışı yapan işletme tarafından, satış yapıldığı tarihten önceki yedi gün içinde ekspertiz raporu alınır. Ekspertiz raporu ücreti, satış işleminin alıcıdan kaynaklanan bir nedenle gerçekleşmemesi durumunda alıcı, diğer hallerde yetki belgesine sahip işletme tarafından ödenir.

(2) Ekspertiz raporu, TS 13805 standardına göre verilen TSE hizmet yeterlilik belgesi bulunan ekspertiz işletmeleri tarafından düzenlenir. Üç nüsha düzenlenen raporun iki nüshası yetki belgesine sahip işletmeye verilir. Rapor, yetki belgesine sahip işletme ile raporu düzenleyen işletme tarafından en az beş yıl süre ile saklanır.

(3) Model yılına göre sekiz yaşı ve yüz altmış bin kilometrenin üzerindeki taşıtlar için ekspertiz raporu alınması zorunlu değildir.

(4) Ekspertiz raporunda asgari olarak aşağıdaki hususlara yer verilir:

a) Taşıttın markası, cinsi, tipi ve model yılı.

b) Ekspertiz raporunu düzenleyen ticari işletmenin hizmet yeterlilik belgesi ve MERSİS numaraları ile ticaret unvanı ve işletme adı veya ekspertiz raporunu düzenleyen esnaf ve sanatkâr işletmesinin hizmet yeterlilik belgesi numarası ve işletme adı ile işletme sahibinin adı, soyadı ve T.C. kimlik numarası veya yabancı kimlik numarası.

c) Ekspertiz raporunu alan ticari işletmenin yetki belgesi ve MERSİS numaraları ile ticaret unvanı ve işletme adı veya ekspertiz raporunu alan esnaf ve sanatkâr işletmesinin yetki belgesi numarası ve işletme adı ile işletme sahibinin adı, soyadı ve T.C. kimlik numarası veya yabancı kimlik numarası.

ç) Ekspertiz raporunu alan işletmenin yetki belgesinin bulunmaması durumunda, yetki belgesinin bulunmadığı hususu.

d) TSE'nin ilgili standardı ile belirlenen diğer hususlar.

(5) Ekspertiz işletmesi, ekspertiz raporundaki bilgilerin taşıttın gerçek durumunu yansıtmamasından sorumludur. Taşıttın gerçek durumuna aykırı ekspertiz raporu düzenleyen işletmeye Bakanlıkça yapılan uyarıya rağmen bu fiilin aynı takvim yılı içinde tekrarlanması halinde, ekspertiz işletmesinin hizmet yeterlilik belgesi Bakanlıkça yapılan bildirim tarihinden itibaren on gün içinde TSE tarafından iptal edilir. Hizmet yeterlilik belgesi iptal edilen işletmeye ve işletme sahibinin diğer işletmeleri ile temsilcisi olduğu işletmelere, iptal tarihinden itibaren iki yıl süreyle aynı konuda hizmet yeterlilik belgesi verilemez.

(6) Bakanlık, TSE hizmet yeterlilik belgesine sahip işletme sayısını ve taşıt türleri itibarıyla ekspertiz hizmetinin yaygınlaşmasını dikkate alarak ekspertiz raporu alma zorunluluğu bulunan diğer ikinci el motorlu kara taşıtı türlerini, ekspertiz raporunda yer verilecek diğer bilgileri, TSE hizmet yeterlilik belgesi verilecek işletmelerde ve bu işletmelerde çalıştırılan kişilerde aranan nitelikleri, ekspertiz raporu düzenleyenlerin sorumluluklarını,

hizmet yeterlilik belgesi ile ekspertiz raporu ücretinin üst sınırını ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile üst meslek kuruluşlarının görüşünü alarak belirlemeye yetkilidir.

İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretinde garanti ve ayıplı mal

MADDE 15 – (1) İkinci el otomobil ve arazi taşıtının motor, şanzıman, tork konvertörü, diferansiyel ve elektrik sistemi, satış tarihinden itibaren üç ay veya beş bin kilometre, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal eden işletmenin garantisi altındadır. İşletme, garanti kapsamına giren hususları sigorta yaptırmak suretiyle karşılayabilir.

(2) Birinci fıkrada sayılan parçalarda garanti süresi veya kilometresi içinde meydana gelen arızalar azami otuz iş günü içinde giderilir. Arızanın giderilmesine ilişkin masraflar işletmeye aittir. Bu sürelerin tespitinde taşıt sahibinin işletmeye yazılı başvuru tarihi veya ilgili il müdürlüğüne yazılı başvurusu üzerine il müdürlüğünce işletmeye yapılan bildirim tarihi dikkate alınır. İl müdürlüğüne yapılan başvuruya satış sözleşmesinin bir örneği eklenir.

(3) Garanti süresi veya kilometresi içinde arızalanan ikinci el otomobil ve arazi taşıtının işletmeye teslim edilmesi halinde işletme tarafından, arızalı taşıtın teslim alındığına dair belge iki nüsha düzenlenerek bir nüshası taşıt sahibine teslim edilir. Bu belgede asgari olarak aşağıdaki bilgilere yer verilir:

a) İkinci el otomobil ve arazi taşıtını teslim edenin adı, soyadı ve imzası.
b) İkinci el otomobil ve arazi taşıtını teslim alanın adı, soyadı ve imzası.
c) İkinci el otomobil ve arazi taşıtına ilişkin şikâyet ve talepler.
ç) İkinci el otomobil ve arazi taşıtının markası, cinsi, tipi ve model yılı.
d) Arızanın on iş günü içinde giderilememesi halinde, tamirde geçen on iş gününü takip eden üç gün içinde, teslim edilen ikinci el otomobil ve arazi taşıtına benzer özelliklere sahip ücretsiz ikame taşıt tahsis edileceğine dair taahhüt.

e) İkinci el otomobil ve arazi taşıtının arıza bildirim ve işletmeye teslim tarihi.

(4) Birinci fıkrada sayılan parçalarda garanti süresi veya kilometresi içinde arıza meydana gelmesi durumunda tamirde geçen süre garanti süresine eklenir.

(5) İşletmeler birinci fıkrada belirtilenlere ilave garantiler verebilir.

(6) 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 56 ncı maddesi kapsamında üretici ve ithalatçı garantisi devam eden ikinci el otomobil ve arazi taşıtları hakkında bu madde uygulanmaz.

(7) Bakanlık, garanti kapsamına giren diğer ikinci el motorlu kara taşıtı türleri ile garantiye ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

(8) İşletmelerce tüketiciye yapılan ikinci el motorlu kara taşıtı satışlarında Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun ayıplı mal ve hizmetlere ilişkin hükümleri, diğer satışlarda bu Yönetmeliğin garantiye ilişkin hükümleri uygulanır.

Garanti kapsamına girmeyen hususlar

MADDE 16 – (1) İkinci el otomobil ve arazi taşıtının satışında aşağıdaki parça, durum, işlem ve arızalar garanti kapsamı dışındadır:

a) Model yılına göre sekiz yaşın veya yüz altmış bin kilometrenin üzerindeki taşıtlar.
b) Satış sırasında alıcı tarafından bilindiği işletme tarafından belgelendirilen arıza ve hasarlar.

c) Ekspertiz raporunda belirtilen arıza ve hasarlar.

ç) Aracın olağan kullanımı nedeniyle kayışlar, egzoz, amortisör, debriyaj, ön dişli takımı, fren balataları ve pabuçları, diskler, contalar gibi parçalarda meydana gelen aşınma ve yıpranmalar.

d) Garanti kapsamındaki bir parçada meydana gelen arızanın doğrudan sonucu olarak hasar görmedikçe veya zayi olmadıkça; bujiler, katalitik konvertörler, hava filtresi, yağ filtresi,

yakıt filtresi, cam silecek lastikleri, klima devresinin doldurulması için kullanılan maddeler, ilave edilen yağlar, soğutma sıvıları, fren sıvıları ve diğer katkı maddeleri.

e) Garanti kapsamındaki bir parçada meydana gelen arızanın doğrudan sonucu olarak hasar görmedikçe veya zayı olmadıkça, koltuk aksesuarlarının temizlenmesi ve onarılması dâhil olmak üzere kaportanın ve kabinin olağan bakımı için yapılan masraflar.

f) Kaporta işleri, süslemeler, paspas, lastikler, jantlar, akü, farlar, park lambaları, camın ve farların kırılması veya çatlaması.

g) 15 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilenler hariç olmak üzere elektronik parçalar ve komponentler.

ğ) Parça değişimi yapılarak veya yapılmaksızın düzenli önleyici işlemler, kontroller ve ayarlamalar.

h) İkaz lambaları sistem arızası gösterdiği halde aracı kullanmaya devam etmenin veya bilerek veya bilmeyerek uygun olmayan ya da kalitesiz yağların veya yakıtın kullanılmasının sebep olduğu arızalar.

ı) Hatalı kullanım, kaza, hırsızlık, hırsızlık girişimi, yangın, infilak, vandallık veya doğal afetler nedeniyle hasar gören veya zayı olan parçalar.

i) Taşıtın ihmal edilmesinin veya uygun olmayan bir şekilde kullanılmasının veya aracın gereği gibi çalışması için lüzumlu olan sıvıların donmasının sebep olduğu arızalar.

j) Bakım işlemlerinin muayene ve bakım planına uygun olarak yapılmaması nedeniyle meydana gelen arızalar.

k) Satış sonrasında taşıta yapılan herhangi bir eklenti nedeniyle oluşan hasar ve arızalar.

l) Tescil belgesinde "Trafikten çekilerek tescil kaydı kapatılmıştır." şerhi bulunan taşıtlar.

(2) Kullanım hatasının tespitinde 13/6/2014 tarihli ve 29029 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Garanti Belgesi Yönetmeliğinin 11 inci maddesi uygulanır.

İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretinde ödeme

MADDE 17 – (1) İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştigal eden işletmelerce yapılan ikinci el motorlu kara taşıtı alım satımında taşıtın satış bedeli, Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluş tarafından taşıt mülkiyeti ile satış bedelinin eş anlı el değiştirmesini sağlayacak şekilde oluşturulan elektronik ortamda ödenir.

(2) Satış bedelinin ödenmesine ilişkin masraflar satışı yapan işletmeye aittir.

(3) Bakanlık, birinci fıkrada belirtilen elektronik ortam için gerekli altyapının oluşturulmasına ve işletilmesine ilişkin usul ve esaslar ile verilen hizmetler karşılığında alınacak ücretlerin üst sınırını Türkiye Noterler Birliğinin görüşünü alarak belirlemeye yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İşletmelerin Yükümlülükleri ve İkinci El Motorlu Kara Taşıtı Ticareti Yapılan Yerler

İkinci el motorlu kara taşıtı ticareti ile iştigal eden işletmenin yükümlülükleri

MADDE 18 – (1) Pazarlama ve satış personelinin adı, soyadı, T.C. kimlik numarası veya yabancı kimlik numarası ile iletişim bilgilerini, bu kişilerin işe başladığı; işi bırakma bilgisini ise bu durumun gerçekleştiği tarihten itibaren on gün içinde Bilgi Sistemi üzerinden il müdürlüğüne bildirmek.

(2) Mesleki yeterlilik belgesinin aranmayacağı haller hariç olmak üzere, mesleki yeterlilik belgesine sahip olmayan kişileri pazarlama ve satış personeli olarak çalıştırmamak.

(3) Yetki belgesi numarasını ekspertiz raporunun düzenlenmesi sırasında ekspertiz işletmesine, satış sırasında ise noterliğe beyan etmek.

(4) Ekspertiz raporunun bir nüshasını satış sırasında noterliğe ibraz etmek.

(5) Ticari faaliyetleri sırasında ahlaka uygun, adil ve dürüst davranmak, haksız ve hukuka aykırı davranış ve ticari uygulamalarda bulunmamak, hizmet verdiği kişilerin alım satım tercihlerini etkileyecek nitelikteki bilgileri gizlememek ve bu kişileri yasa dışı veya etik olmayan uygulamalara teşvik etmemek.

(6) Yol ve kaldırım gibi kamunun ortak kullanımına ayrılmış alanları taşıt teşhir alanı olarak kullanmamak.

(7) Bu Yönetmelikte yer alan ve ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti ile iştegal eden işletmeye ait olan diğer yükümlülükleri yerine getirmek.

(8) İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretinin geliştirilmesi ve tüketicinin korunması amacıyla Bakanlıkça alınan tedbirlere uymak.

Toplu iş yeri

MADDE 19 – (1) Bir yapı veya alan bütünlüğünde en az on işletmenin faaliyet göstereceği toplu iş yerleri oluşturulabilir. Toplu iş yerleri oluşturulurken, bu iş yerlerinin çevreye ve trafiğe getireceği yükler ile ikamet amacıyla kullanılan yerlere uzaklığı ve ulaşım imkânları dikkate alınır.

(2) Toplu iş yerleri aşağıdaki nitelikleri haiz olmalıdır:

a) Yönetim odası, kadın ve erkekler için ayrı ayrı ibadet yeri, çalışanlar ve ziyaretçiler için beslenme ve dinlenme alanı ile yeterli sayıda tuvalet bulunması.

b) Ortak kullanım alanlarının engelliler de dikkate alınarak tasarlanmış olması.

c) En az yüz işletmenin bulunduğu toplu iş yerlerinde sağlık odası ve en az bir sağlık personeli bulunması.

ç) Brüt inşaat alanının en az dörtte biri oranında otoparka sahip olması.

(3) Toplu iş yerlerinde, taşıt alım ve satımı ile devir işlemlerinin hızlı ve etkin bir şekilde yapılabilmesi amacıyla noterlik ve banka şubesi gibi birimlere yer verilebilir.

Taşıt pazarı

MADDE 20 – (1) İkinci el motorlu kara taşıtı pazarları belediyeler tarafından kurulur ve işletilir. Belediyeler bu yerlerin kurulması ve işletilmesi yetkisini kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına veya özel hukuk tüzel kişilerine devredebilir.

(2) İkinci el motorlu kara taşıtı pazarları aşağıdaki nitelikleri haiz olmalıdır:

a) Çevreye ve trafiğe yük getirmeyen, ikamet amacıyla kullanılan yerlere uzaklığı yeterli olan ve uygun ulaşım imkânı bulunan alanlarda kurulması.

b) Nüfusu on binden az olan yerleşim yerlerinde en az beş bin metrekare, on binden fazla olan yerleşim yerlerinde en az on bin metrekare büyüklüğünde olması.

c) İkinci el motorlu kara taşıtı satışı için ayrılan alanların zemininin beton, asfalt veya diğer uygun malzemelerden oluşturulması ve olumsuz hava şartlarından korunmaya uygun tedbirlerin alınmış olması.

ç) İhtiyacı karşılayacak şekilde hoparlör sistemi, çöp kutusu, aydınlatma sistemi, yangın söndürme araç ve gereci, güvenlik kamerası, zabıta bürosu, kadın ve erkekler için ayrı ayrı ibadet yeri, taşıt yıkama yeri, tuvalet ve dinlenme alanı bulunması.

d) Ortak kullanım alanlarının engelliler de dikkate alınarak tasarlanmış olması.

e) On bin metrekareden küçük olan ikinci el motorlu kara taşıtı pazarlarında en az üç bağımsız giriş ve çıkış kapısı, on bin metrekareden büyük olan ikinci el motorlu kara taşıtı pazarlarında ise en az beş bağımsız giriş ve çıkış kapısının bulunması, giriş ve çıkışların iç ve dış trafiği aksatmayacak şekilde düzenlenmesi ve yönlendirme levhalarıyla gösterilmesi.

f) Ziyaretçilerin ihtiyacını karşılayacak şekilde ücretsiz otopark alanına sahip olması.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Türkiye Noterler Birliğinin ve noterlerin yükümlülükleri

MADDE 21 – (1) İkinci el motorlu kara taşıtı alım satımında noterler tarafından ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştirak eden işletmenin yetki belgesi bilgilerinin kontrolü Bakanlığın, ekspertiz raporunu düzenleyen işletmenin hizmet yeterlilik belgesi bilgilerinin kontrolü ise TSE'nin elektronik sistemlerinden yapılır.

(2) İkinci el motorlu kara taşıtı satış sözleşmesinde asgari olarak aşağıdaki bilgilere yer verilir ve bu bilgiler Bakanlığın taleplerine uygun olarak Türkiye Noterler Birliği tarafından Bilgi Sistemine aktarılır:

- a) Taşıtın markası, cinsi, tipi ve model yılı.
- b) Alıcı ve satıcının adı, soyadı ve T.C. kimlik numarası ya da yabancı kimlik numarası veya ticaret unvanı ve vergi numarası.
- c) İşletmenin yetki belgesi numarası veya yetki belgesinin bulunmadığı hususu.
- ç) Ekspertiz raporunun düzenlendiği tarihte hizmet yeterlilik belgesinin geçerli olup olmadığı hususu.
- d) Ekspertiz raporunun tarih ve sayısı ile ekspertiz raporunda yer alan TSE hizmet yeterlilik belgesi numarası ve kilometre bilgisi.
- e) Ekspertiz raporu ibraz edilmemesi durumunda, bu belgenin ibraz edilmediği hususu ile satış anında taşıtın kilometresine ilişkin alıcı ve satıcı taraf beyanı.
- f) Vekâleten yapılan alım satımlarda, noterlikte alım satım işlemini gerçekleştiren kişilerin adı, soyadı ve T.C. kimlik numarası veya yabancı kimlik numarası.
- g) Bakanlıkça gerekli görülen diğer bilgiler.

Yetkili idarenin yükümlülükleri

MADDE 22 – (1) İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretine ilişkin iş yeri açma ve çalışma ruhsatı verilen, güncellenen veya iptal edilen işletmeye ait aşağıdaki bilgi ve belgeler, işlemin yapıldığı tarihten itibaren on gün içinde yetkili idare tarafından işletmenin bulunduğu yerdeki il müdürlüğüne gönderilir veya Bilgi Sistemine aktarılır:

- a) Verilen, güncellenen veya iptal edilen ruhsatın bir nüshası.
- b) Ruhsatın verildiği, güncellendiği veya iptal edildiği tarih.
- c) İşletme sahibinin gerçek kişi olması durumunda T.C. kimlik numarası veya yabancı kimlik numarası, tüzel kişi olması durumunda ise vergi numarası.

(2) Toplu iş yeri projelerinin 19 uncu maddede belirtilen fiziksel şartları haiz olup olmadığı yapı ruhsatı verilmeden önce yetkili idarece kontrol edilir ve bu şartları taşımayan iş yerlerine ruhsat verilemez.

Denetim ve ceza hükümleri

MADDE 23 – (1) Bakanlık, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretinin geliştirilmesi ve tüketicinin korunması amacıyla her türlü tedbiri almaya ve bu Yönetmeliğin uygulanması, uygulamada çıkan sorunlar ve şikâyetlerle ilgili denetim yapmaya yetkilidir. Bakanlık bu yetkisini il müdürlükleri aracılığıyla da kullanabilir.

(2) Yetkili idareler, Bakanlığın talebi üzerine, bu Yönetmelik kapsamında ön inceleme mahiyetinde denetim yapmakla görevlidir.

(3) Belediyeler, yetkilerini devrettikleri kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları veya özel hukuk tüzel kişilerince kurulan ve işletilen ikinci el motorlu kara taşıtı pazarları nezdinde denetim yapmakla görevli ve yetkilidir.

(4) Yetkili idareler tarafından ikinci fıkra kapsamında yapılan denetimin sonuçları, denetimin sonuçlandığı tarihten itibaren on beş gün içinde il müdürlüğüne bildirilir.

(5) Bu Yönetmeliğe aykırı hareket edenler hakkında Kanunun 18 inci maddesinde öngörülen idari para cezaları Bakanlıkça uygulanır.

(6) Bakanlık idari para cezası uygulama yetkisini il müdürlüklerine devredebilir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştirak eden işletmelerin, 31/8/2020 tarihine kadar durumlarını bu Yönetmelikteki şartlara uygun hale getirerek yetki belgesi almaları gerekir.

(2) 13/8/2018 tarihi itibarıyla ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi ya da meslek odası kaydı bulunan; gerçek kişi işletmeleri adına o tarihteki işletme sahibi, tüzel kişi işletmeleri ve şubeler adına ise o tarihte ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti faaliyetlerini yürüten yetkili temsilcilerden biri tarafından yapılan yetki belgesi başvurularında 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin 2 numaralı alt bendinde belirtilen lise mezunu olma şartı aranmaz.

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bir yapı veya alan bütünlüğünde faaliyet gösteren ve içinde ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştirak eden en az on işletme bulunan iş yerleri 31/8/2020 tarihine kadar durumlarını 19 uncu maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine uygun hale getirir.

(4) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bir yapı veya alan bütünlüğünde faaliyet gösteren ve içinde ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştirak eden en az yüz işletme bulunan iş yerleri 31/8/2020 tarihine kadar durumlarını 19 uncu maddenin ikinci fıkrasının (c) bendine uygun hale getirir.

(5) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulan ikinci el motorlu kara taşıtı pazarları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde 20 nci maddenin ikinci fıkrasına uygun hale getirilir.

(6) Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önce Seviye 5 mesleki yeterlilik belgesi sınavına giren veya bu belgeyi alan pazarlama ve satış personelinin belgeleri ilgili mevzuatı kapsamında iptal edilmediği sürece bu kişilerde Seviye 4 mesleki yeterlilik belgesi şartı aranmaz.

(7) Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretine ilişkin iş yeri açma ve çalışma ruhsatı bulunan ve İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikteki ilgili iş yeri şartlarını haiz olduğu tespit edilen işletmeye aynı tarihte yetkili idarece bu durumu gösteren bir tutanak veya yazı verilir.

(8) Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen ve geçerlilik süresi beş yıl olan yetki belgeleri bu Yönetmelik kapsamında iptal edilinceye kadar geçerli olup bu belgeler için yenileme başvurusu yapılmaz.

(9) Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önce yetki belgesi başvurusunda bulunan işletmeler ile yetki belgesi alan işletmelerin, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretine ilişkin iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarını ve İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikteki ilgili iş yeri şartlarını haiz olduğunu gösteren tutanak veya yazıyı 31/8/2020 tarihine kadar Bilgi Sistemine aktarmamaları veya il müdürlüğüne teslim etmemeleri halinde bu işletmelerin başvuruları reddedilir veya yetki belgeleri iptal edilir.

Yürürlük

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmeliğin;

a) 10 uncu maddesi, yayımı tarihinden itibaren üç ay sonra,

b) 14 üncü maddesi 1/4/2019 tarihinde,

c) Geçici 1 inci maddesi, yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra,

ç) Diğer maddeleri ise yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.